

**Zarządzenie Biskupa Koszalińsko-Kołobrzieskiego
na Wielki Tydzień i Triduum Paschalne 2021 roku,
dotyczące czynności liturgicznych i duszpasterskich
w czasie epidemii SARS-CoV-2**

Spis treści dokumentu

I.	Wprowadzenie	2
II.	Zachowywanie cywilnych przepisów sanitarnych	2
III.	Ograniczenia dotyczące procesji i znaków	3
IV.	Komunia św. poza celebracjami.....	4
V.	Zasady dotyczące wspólnot kapłańskich i zakonnych oraz kapłanów w izolacji..	4
VI.	Zasady dotyczące koncelebransów	5
VII.	Zasady dotyczące sakramentu pojednania.....	5
VIII.	Zasady dotyczące duszpasterstwa chorych.....	6
IX.	Niedziela Palmowa	6
X.	Msza Krzyżma	6
XI.	Msza Wieczerzy Pańskiej.....	6
XII.	Wielki Piątek Męki Pańskiej.....	7
XIII.	Wielka Sobota	7
XIV.	Wigilia Paschalna	8
XV.	Niedziela Zmartwychwstania.....	8
XVI.	Odpusty.....	8
XVII.	Modlitwa o ustanie pandemii.....	9
XVIII.	Wskazania odnośnie do wiernych pozostających w domach	9

I. Wprowadzenie

1. Niniejsze zalecenia zostały opracowane na podstawie bieżących wskazań oraz dekretów Stolicy Apostolskiej, a także Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Konferencji Episkopatu Polski. Regulacje te dotyczą obchodów Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego w roku 2021.
2. Bardzo ważnym jest, aby w przestrzeni publicznej, zwłaszcza podczas transmisji internetowych, używać określeń, które będą jasno wskazywały przedstawianą rzeczywistość liturgiczną. W przypadku korzystania ze środków komunikacji elektronicznej z ostrożnością należy używać (najlepiej wcale) wyrażenia *uczestnictwo w liturgii*. Lepszym i jaśniejszym określeniem jest *łączość duchowa*. Należy strzec dosłownego i fizycznego rozumienia uczestnictwa w liturgii, aby wszyscy mieli jasność co do różnicy, jaka zachodzi między byciem na zgromadzeniu, a oglądaniem czy słuchaniem go w mediach. Nauczanie Kościoła podkreśla zasadnicze różnice pomiędzy uczestnictwem na żywo, a łączeniem się przez środki techniczne.

Wyrażenie *Triduum Paschalne*, zgodnie z normami Kościoła, oznacza czas od Mszy Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek aż do wieczora Niedzieli Wielkanocnej. Dlatego należy zachować ostrożność, aby mówiąc *Triduum Paschalne* nie wykluczyć celebracji w dzień Niedzieli Zmartwychwstania.

II. Zachowywanie cywilnych przepisów sanitarnych

3. We wspólnym **komunikacie ministra zdrowia dr. Adama Niedzielskiego i sekretarza generalnego Konferencji Episkopatu Polski bp. Artura Mizińskiego**, czytamy:

Trzecia fala epidemii jest faktem i stanowi obecnie największe zagrożenie dla zdrowia oraz życia Polaków. Wobec rosnącej liczby zakażeń nie można pozostawać obojętnym. Dziś potrzeba nam odpowiedzialności, zarówno tej indywidualnej, jak i zbiorowej. Obok szczepionki jest to nasza najważniejsza broń w walce z epidemią. Dlatego o tę odpowiedzialność apeluje zarówno władza świecka jak i duchowna. Naszą wspólną troską jest dziś ochrona zdrowia i życia wszystkich Polaków, dlatego w takim samym stopniu wszyscy jesteśmy wezwani do zachowania istniejących zasad i obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych. Przestrzegając ich wykazujemy się troską o naszych rodaków. Najwyższym dobrem doczesnym jest zawsze zdrowie i życie. Brak dbałości o zdrowie i życie własne oraz innych to działanie wbrew solidaryzmowi społecznemu i wbrew nauce Kościoła katolickiego.

Kierując się troską o życie i zdrowie wiernych, uczestniczących w życiu Kościoła, apelujemy do wszystkich księży proboszczów o bardzo poważne podejście do obowiązujących zasad, dotyczących liczby wiernych, którzy w jednym czasie mogą uczestniczyć w nabożeństwach.

Apel ten skierowany jest do wszystkich Księży, posługujący w parafiach Diecezji Koszalińsko-Kołońskiej, z wyraźnym wskazaniem ścisłego przestrzegania zasad sanitarno-epidemiologicznych. Tylko nasze wspólne i odpowiedzialne podejście do walki z epidemią uchroni nas przed koniecznością wprowadzania kolejnych, bardziej restrykcyjnych zasad bezpieczeństwa.

Na podstawie zapowiedzi Ministra Zdrowia, a także służb sanitarnych musimy liczyć się ze wzmożoną kontrolą służb w świątyniach. Nakładane mandaty karne oscylują w granicach od 10 do 30 tys. złotych w zależności od przekroczonego limitu. Odpowiedzialnym za zachowanie obowiązujących przepisów sanitarnych jest proboszcz parafii.

4. Doświadczenie Kościoła w Polsce uczy, że cywilne ograniczenia sanitarne nie są formą restrykcji wobec wierzących; wręcz przeciwnie, w niektórych przypadkach liturgia jest uprzywilejowana, w porównaniu z innymi formami aktywności społecznej. Dlatego nie należy traktować obecnej sytuacji jako okazji do protestu przeciwko ograniczaniu życia wiary, ale raczej odpowiedzialnie oraz z zachowaniem rozsądku współdziałać z władzami cywilnymi i służbami sanitarnymi na rzecz uchronienia wiernych przed zagrożeniem epidemii.
5. Dla zachowania właściwej liczby uczestników liturgii i uszanowania zaleceń służb sanitarnych, duszpasterze powinni dopilnować, aby w czasie nabożeństw nie przekroczyć wskazanych limitów, a tym samym narazić swoje wspólnoty na restrykcje lub powodować zgorzsenie społeczne. **Według najnowszych regulacji państwowych od dnia 27 marca br. w budynkach i innych obiektach kultu religijnego, przy zachowaniu odległości nie mniejszej niż 1,5 m, może znajdować się nie więcej uczestników niż 1 osoba na 20 m² powierzchni, oprócz osób sprawujących kult religijny. Obowiązkowe są też maseczki, zasłaniające usta i nos.**
6. **W związku z nowymi regulacjami ilości wiernych w świątyniach, a w konsekwencji zmniejszenia liczby uczestniczących w liturgii, powinno się zmienić porządek niedzielnych i świątecznych Mszy św. i maksymalnie pomnożyć liczbę odprawianych Mszy św. Jeżeli na terenie parafii istnieje kolejne miejsce (druga świątynia lub kaplica), w którym można odprawić równoległe Mszę św. należy skorzystać z takiej możliwości. Na mocy uprawnienia od Stolicy Apostolskiej, udziela się duszpasterzom zgody na kwadrynacje, dla dobra wiernych. Celem tych działań jest umożliwienie wiernym uczestnictwa w liturgii.**
7. Duszpasterze powinni zatroszczyć się, aby u wejścia do kościołów działały odpowiednie służby wiernych świeckich, które zadbają o przestrzeganie cywilnych ograniczeń sanitarnych związanych z liczbą osób, a także o właściwe odstępy między wiernymi. Nie wypada, aby taką służbę pełnił kapłan, zwłaszcza gdy ma celebrować liturgię lub gdy może dochodzić do sytuacji spornych. W kościele należy oznakować miejsca, które wierni powinni zajmować. Należy zaktualizować informację, przy wejściu do kościołów, o liczbie wiernych, mogących znajdować się równocześnie w świątyni (Załącznik - Infografiki).

III. Ograniczenia dotyczące procesji i znaków

8. Jeśli zachowuje się tradycyjne procesje Wielkiego Tygodnia (procesja z palmami, procesja z Najświętszym Sakramentem w Wielki Czwartek i w Wielki Piątek oraz procesja rezurekcyjna) powinny one w tym czasie odbywać się w formie skromniejszej, jedynie z udziałem celebransa i asysty, tak aby wierni mogli pozostać

na swoich miejscach, gdyż wymogi sanitarne domagają się zachowania odstępów. Procesje te mogą odbywać się tylko wewnątrz świątyń.

9. Znak pokoju należy ograniczyć do skłonu głowy.
10. W czasie pandemii wypada wszelkie pocałunki liturgiczne zastąpić gestem skłonu: ucałowanie ołtarza, księgi. W Wielki Piątek celebrans sam może ucałować Krzyż.
11. Można powstrzymać się w czasie zaostrzonych rygorów sanitarnych od wykonywania ręką znaku krzyża na ustach podczas przygotowania do słuchania Ewangelii.
12. Duszpasterze powinni rozeznąć, czy można bezpiecznie stosować pokropienia liturgiczne. Pokropienie nie musi mieć charakteru rozbudowanego i nie musi oznaczać dotarcia z wodą do każdego uczestnika liturgii, można np. pokropić lud stojąc w miejscu. Jeśli uzna się, że trzeba zaniechać pokropień, wypada w odpowiednim momencie wykonać nad ludem znak krzyża, używając właściwej modlitwy (np. w czasie błogosławieństwa gałązek).

IV. Komunia św. poza celebracjami

13. W czasie epidemii na indywidualną prośbę wiernego należy chętnie udzielać Komunii św. poza Mszą św., zwłaszcza przy okazji indywidualnej spowiedzi, zgodnie z rozeznaniem duszpasterskim.
14. Istnieje możliwość, aby wierni, którzy łączą się duchowo ze wspólnotą Kościoła poprzez transmisję Mszy świętej za pośrednictwem telewizji, radia lub Internetu, mogli w wyznaczonych godzinach poza liturgią przyjąć Komunię Świętą w kościele, podchodząc pojedynczo w taki sposób, aby zachować normy bezpieczeństwa. Należy pamiętać, że Komunię poza liturgią można przyjąć tylko raz w ciągu dnia, a od Wielkiego Czwartku aż do wieczora Wielkiej Soboty Komunia poza liturgią jest zabroniona (z wyjątkiem Wiatyku w Wielką Sobotę i Komunii chorych w Wielki Piątek).

V. Zasady dotyczące wspólnot kapłańskich i zakonnych oraz kapłanów w izolacji

15. Zgodnie z rekomendacją KEP udziela się zgody na celebrowanie Triduum Paschalnego we własnych kaplicach w pełniejszym wymiarze, poza katedrą i kościołami parafialnymi, w następujących miejscach: domy zgromadzeń zakonnych, Dom Miłosierdzia Bożego w Koszalinie, Wspólnota Cenacolo, w domach, w których posługują stali kapelani (poza szpitalami i więzieniami), w ośrodkach salezjańskich w Trzcíncu i Rzepczynie.

Warunkiem tej zgody jest to, że w celebracjach nie biorą udziału osoby z zewnątrz (nie licząc celebransa w niekleryckich wspólnotach zakonnych). Jeśli warunki na to pozwalają, a celebrans nie przychodzi z zewnątrz, w tych wspólnotach może odbyć się pełna liturgia, ponieważ obustronnie co do liczby uczestników, dystansu między osobami i inne nie dotyczą mieszkańców jednego domu.

16. Udziela się zgody, aby Kapłani poddający się izolacji lub kwarantannie, sprawowali Eucharystię poza miejscem świętym, w godnym miejscu. Nie ma możliwości samodzielnego sprawowania bez udziału wiernych Liturgii Męki Pańskiej i Wigilii Paschalnej. Kapłanom będącym w izolacji pozostaje w tych wypadkach duchowa łączność drogą transmisji i duchowa Komunia (jeśli nie otrzymują Komunii chorych w Wielki Piątek lub Wiatyku w Wielką Sobotę). Osoby duchowne nie mogące uczestniczyć w Liturgii Męki Pańskiej są objęte obowiązkiem odmówienia Nieszporów, a ci, którzy nie mogą uczestniczyć w Wigilii Paschalnej, mają obowiązek odmówienia sobotniej Kompletty oraz Godziny czytań Niedzieli Wielkanocnej. Z tych godzin zwolnieni są jedynie ci, którzy uczestniczą w Liturgii Męki Pańskiej i Wigilii Paschalnej, uczestnictwo zaś powinno być tutaj rozumiane dosłownie i nie oznacza łączności duchowej przez media.

VI. Zasady dotyczące koncelebransów

17. Komunia św. koncelebransów powinna odbywać się w taki sposób, aby tylko główny celebrans spożywał Krew Pańską bezpośrednio z kielicha, on również powinien przygotowywać kielich i dokonywać puryfikacji naczyń liturgicznych.

VII. Zasady dotyczące sakramentu pojednania

18. Chociaż właściwym miejscem sprawowania spowiedzi jest konfesjonał (KPK kan. 964 § 1-2), to z uzasadnionej przyczyny spowiedź może się odbyć poza konfesjonalem (KPK kan. 964 § 3). W obecnych warunkach można sprawować ten sakrament np. w kościele, w kaplicy, w zakrystii, w sali katechetycznej, w biurze parafialnym lub w innym godnym miejscu, pozwalającym na zachowanie prywatności i zasad bezpieczeństwa.
19. Osoby, które ze względu na epidemię nie mogą przystąpić tymczasowo do spowiedzi, powinny skorzystać z możliwości, jakie daje prawo kościelne w tym zakresie. Kodeks Prawa Kanonicznego (kan. 960) wyraźnie wskazuje, że w razie niemożliwości fizycznej obecności penitenta, stosuje się inne drogi pojednania, a nie spowiedź. Kodeks Prawa Kanonicznego w kan. 916 wskazuje, że zawsze ilekroć istnieje poważna racja i nie ma sposobności wypowiedzenia się, wtedy dla usposobienia duszy do stanu łaski wierny *jest obowiązany wzbudzić akt żalu doskonałego, który zawiera w sobie zamiar nyspowiedania się jak najszybciej*. Katechizm Kościoła Katolickiego objaśnia, że *żal, który wypływa z miłości do Boga miłowanego nade wszystko, jest nazywany żalem doskonałym lub żalem z miłości (contritio)*. *Taki żal odpuszcza grzechy powszednie. Przynosi on także przebaczenie grzechów śmiertelnych, jeśli zawiera mocne postanowienie przystąpienia do spowiedzi sakramentalnej, gdy tylko będzie to możliwe* (KKK 1452). Zawsze należy pamiętać, że uzyskane w ten sposób odpuszczenie grzechów jest związane z obowiązkiem ich wyznania podczas najbliższej możliwej okazji do spowiedzi, pod karą popadnięcia na nowo w grzech śmiertelny.
20. Okres pandemii nie może stać się usprawiedliwieniem dla nadużyć związanych z sakramentem pojednania, których szczególnie trzeba się wystrzegać. Nie wolno w sposób nieuprawniony korzystać z rozgrzeszenia ogólnego, nie jest także możliwa spowiedź przez środki komunikacji elektronicznej (np. telefon, komunikator internetowy itp.). Stolica Apostolska nigdy nie zezwoliła na spowiedź przez telefon,

a wszystkie dotychczasowe wypowiedzi wyraźnie zakazują spowiedzi „na odległość” i wskazują, że w przestrzeni wirtualnej „nie ma sakramentów”. Zakazana jest publiczna spowiedź z indywidualnych grzechów.

VIII. Zasady dotyczące duszpasterstwa chorych

21. Po konsultacji z zainteresowanymi chorymi i ich rodzinami możliwe są przedsięwzięte odwiedziny kapłana z sakramentami, w ich domach.
22. Komunię św. poza główną celebracją w Wielki Czwartek i Wielki Piątek można zanosić jedynie chorym i umierającym, natomiast w Wielką Sobotę wyłącznie umierającym. Od tej zasady Stolica Apostolska nie udzieliła wyjątków nawet na okres pandemii.

IX. Niedziela Palmowa

23. Zgodnie z zaleceniem Kongregacji, w Niedzielę Palmową w tym roku upamiętnienie wjazdu Pana do Jerozolimy powinno być obchodzone wewnątrz budynku sakralnego. W katedrze należy zastosować drugą formę przewidzianą przez Mszał Rzymski, zaś w kościołach parafialnych oraz w innych miejscach uproszczoną formę drugą (z poświęceniem palm).
24. W drugiej formie i w uproszczonej drugiej formie dla Polski jest możliwość procesyjnego przejścia z palmami od drzwi kościoła do prezbiterium kapłana i asysty.

X. Msza Krzyżma

25. Msza Krzyżma odbędzie się w koszalińskiej katedrze w Wielki Czwartek o godz. 9.00 z udziałem biskupów, księży dziekanów oraz kapłanów jubilatów. Obecni kapłani w imieniu całego duchowieństwa odnowią przyrzeczenia kapłańskie.

XI. Msza Wieczerzy Pańskiej

26. Na podstawie art. 47 *Listu okólnego o przygotowaniu i obchodzeniu Świąt Paschalnych* Kongregacji Kultu Bożego oraz wskazań zawartych w Mszale Rzymskim dla diecezji Polskich s. 126, udziela się zezwolenia na celebrowanie w parafiach dwóch wieczornych Mszy Wieczerzy Pańskiej, po to, aby umożliwić jak największej liczbie osób uczestnictwo w liturgii, zachowując obostrzenia sanitarne. Mszę Wieczerzy Pańskiej można odprawić także w godzinach przedpołudniowych. Najświętszy Sakrament należy przenieść do miejsca adoracji tylko po drugiej Mszy św. wieczornej. W parafiach z kościołami filialnymi można odprawić drugą Mszę Wieczerzy Pańskiej w kościele, do którego uczęszcza więcej osób.
27. Obrzęd obmycia nóg, który zawsze jest opcjonalny, należy w tym roku pominąć.

28. Tam, gdzie względy sanitarne pozwalają na poprowadzenie procesji, można ją urządzić, przechodząc do kaplicy adoracji w uproszczonej formie, bez udziału wiernych.
29. W okresie pandemii, w tym dniu kapłanom wyjątkowo zezwala się na odprawienie Mszy św. bez udziału ludu, jeśli zachodzi taka konieczność.

XII. Wielki Piątek Męki Pańskiej

30. Doroczna zbiórka ofiar na Boży Grób w Jerozolimie odbędzie się w dniu ogłoszonym oddzielnie przez Konferencję Episkopatu.
31. Można podtrzymać tradycję urządzenia Grobu Pańskiego.
32. Liturgię Męki Pańskiej sprawuje się jak zwykle według schematu podanego w Mszałem rzymskim (s. 133-147), uwzględniając następujące wskazania wynikające z panującej epidemii:
  - a. W modlitwie powszechnej po wezwaniu 9 należy dołączyć wezwanie wraz z oracją końcową, zatwierdzone dla Polski przez Kongregację Kultu Bożego w 2020 r. (Załącznik – Modlitwa powszechna).
  - b. Zalecana jest pierwsza forma wniesienia Krzyża i odsłonięcie jego ramion w prezbiterium.
  - c. Podczas Adoracji Krzyża tylko przewodniczący może dokonać oddania czci przez pocałunek. Pozostali adorują Krzyż przez podejście i przyklęknienie lub skłon, z zachowaniem odpowiedniej odległości między uczestnikami. Należy pouczyć wiernych, by nie całowali Krzyża.
  - d. Celebrans może na zakończenie adoracji podnieść Krzyż i tak go trzymać przez pewien czas w milczeniu, aby wierni mogli oddać duchowo cześć Krzyżowi, pomija się wówczas indywidualne podchodzenie do Krzyża w czasie liturgii.
  - e. Jeśli celebrowanie jest transmitowane, to z myślą o osobach łączących się z domów, celebrans tym bardziej na zakończenie adoracji powinien podnieść Krzyż i tak go trzymać przez pewien czas w milczeniu, aby wierni mogli oddać duchowo cześć Krzyżowi.
  - f. Należy pozostawić krzyż i świece w prezbiterium, aby wierni mogli adorować krzyż z właściwej odległości. W okresie epidemii zakazuje się adoracji przez ucałowanie i dotykanie.
33. Można urządzić nocną adorację Najświętszego Sakramentu w Wielki Piątek, aby wierni mogli trwać w odpowiednio małej grupie na rozważaniu tajemnicy paschalnej.
34. W Wielki Piątek rozpoczyna się Nowenna przed Świętem Miłosierdzia Bożego. W tej modlitwie oraz podczas nabożeństw Drogi Krzyżowej, polecamy Miłosiernemu Bogu szczególnie błagalną intencję o ustanie epidemii.

XIII. Wielka Sobota

35. Tradycyjne błogosławieństwo pokarmów wielkanocnych zaleca się, w miarę sprzyjających okoliczności, urządzić na zewnątrz kościoła. W mniejszych miejscowościach można zorganizować obrzęd przy krzyżach przydrożnych.

Ci, którzy nie będą uczestniczyć w tym sakramentalium, są zaproszeni do odmówienia modlitwy błogosławieństwa pokarmów wielkanocnych przed świątecznym śniadaniem według zaproponowanego wzoru (Załącznik – Błogosławieństwo pokarmów).

36. W Wielką Sobotę można zorganizować adorację Najświętszego Sakramentu przy Grobie Pańskim. Kapłani powinni zachęcać wiernych do tej szczególnej modlitwy adoracyjnej.

XIV. Wigilia Paschalna

37. Wigilię Paschalną należy sprawować w katedrach i kościołach parafialnych, co do pozostałych kościołów obowiązują ustalenia z punktu 12.
38. W przygotowaniu Wigilii Paschalnej należy uwzględnić następujące ograniczenia:
  - a. Liturgia zaczyna się wewnątrz kościoła. Zamiast ogniska poświęca się płonący znicz, od którego zapala się paschał (Mszał Rzymski, s. 153, nr 13).
  - b. Można pominąć poświęcenie wody i pokropienie.
  - c. Należy pominąć procesję rezurekcyjną na zewnątrz kościoła, a jeśli się ją odprawia wewnątrz świątyni, należy celebrować ją w skromniejszej formie, z zachowaniem obowiązujących ograniczeń.
39. W liturgii chrzcielnej zawsze należy zachować odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych. Chrzty mogą być sprawowane z zachowaniem środków ostrożności co do kontaktu bezpośredniego.

XV. Niedziela Zmartwychwstania

40. Nie można organizować procesji rezurekcyjnej.
41. Nadal istnieje możliwość proponowania wiernym obrzędu błogosławieństwa posiłku w domu przed śniadaniem wielkanocnym, zgodnie z *Księgą Obrzędów błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, t. 2, Katowice 2001, nry 1347-1350 (Załącznik – Błogosławieństwo pokarmów).

XVI. Odpusty

42. Penitencjaria Apostolska udzieliła odpustu specjalnego wiernym dotkniętym chorobą zakaźną spowodowaną koronawirusem, a także pracownikom służby zdrowia, członkom rodzin i wszystkim tym, którzy opiekują się osobami zakażonymi. Warunkiem uzyskania takiego odpustu jest brak przywiązania do grzechu oraz duchowa łączność poprzez środki masowego przekazu z celebracją Mszy Świętej, odmawianiem Różańca Świętego, pobożną praktyką Drogi Krzyżowej lub innymi formami pobożności. A także wtedy, gdy wierni przynajmniej odmówią Wyznanie Wiary, Modlitwę Pańską i pobożne wezwanie do Najświętszej Maryi Panny, *ofiarując tę próbę w duchu wiary w Boga i miłości wobec swoich braci i sióstr, z wolą wypełnienia zwykłych*

warunków (spowiedź sakramentalna, komunie eucharystyczna i modlitwa w intencji Ojca Świętego) tak szybko, jak będzie to możliwe.

43. Dla osób, które ze względu na niemożność uczestniczenia w liturgii, dokonują aktu Komunii duchowej, Kościół przewidział odpust cząstkowy za dołączenie do tego aktu modlitwy *Duszo Chrystusowa*.
44. Korzystanie z łask odpustu udzielanych przez Kościół w czasie pandemii może być wyrazem miłości szczególnie wobec zmarłych ofiar pandemii.

XVII. Modlitwa o ustanie pandemii

45. Wypada nadal zachować zwyczaj śpiewania *Suplikacji* na zakończenie liturgii Wielkiego Tygodnia, a także w kolejnych tygodniach epidemii po Mszach Świętych i nabożeństwach.
46. Wypada korzystać, o ile to możliwe, z nowego formularza mszalnego *W okresie pandemii* (Załącznik – Formularz Mszy św.). Można tego formularza użyć w święta poza Oktawą Wielkanocy. Nie wolno tego formularza stosować w Niedziele Okresu Wielkanocnego i uroczystości.
47. Wszyscy wierni są zaproszeni do trwania na modlitwie w intencji ustania epidemii, szczególnie na Różańcu, wzywając orędownictwa Maryi Niepokalanej i Jej Oblubieńca, św. Józefa, którego Rok Święty obchodzimy; a także Świętych Patronów czasu epidemii, do których należą m.in. św. Sebastian, św. Roch, św. Rozalia z Palermo i św. Rita z Cascii oraz własnych Świętych Patronów.
48. Kościoły, o ile to możliwe, powinny zawsze pozostawać otwarte jako miejsca na indywidualną modlitwę, z zachowaniem przepisów sanitarnych odnośnie do liczby zgromadzonych w jednym miejscu.

XVIII. Wskazania odnośnie do wiernych pozostających w domach

49. Osoby, które nie mogą uczestniczyć osobiście w liturgii, nie powinny poddawać się pokusie przygnębienia, ale raczej powinny wzbudzać w sobie ducha wdzięczności za tych, którzy niejako w ich imieniu uczestniczą w sakramentach i za nich się modlą w świętym zgromadzeniu.
50. W okresie ograniczeń wielką wagę ma duchowa łączność z celebracjami transmitowanymi za pośrednictwem środków społecznego przekazu, która chociaż nie jest uczestnictwem w pełnym tego słowa znaczeniu, posiada wielką wartość duchową. Zachęca się osoby łączące się w ten sposób z celebracjami, aby w swoich domach zachować uroczysty charakter tego wydarzenia.
51. Gdy z powodu epidemii nie można wziąć udziału w zgromadzeniu liturgicznym, cennym sposobem jednoczenia się ze wspólnotą jest trwanie na modlitwie liturgicznej Kościoła poprzez sprawowanie Liturgii Godzin, do której zaproszeni są wszyscy wierni, a szczególnie ci, którzy nie mogą uczestniczyć w zgromadzeniach.

52. Szczególnym wyrazem łączności duchowej z Kościołem jest praktyka Komunii duchowej (nazywanej także Komunią pragnienia), do której zachęca się wszystkich nie mogących przystąpić do Komunii sakramentalnej. Akt Komunii duchowej wymaga stanu łaski uświęcającej. Choć modlitwa odmawiana przy akcie Komunii duchowej może być dobrana zgodnie z pobożnością wiernych, to Kościół przewidział do aktu Komunii duchowej dołączenie modlitwy *Duszo Chrystusowa* i związał z nią odpust częstkowy (Wykaz odpustów, nad. 8, s. 56).

Drodzy Bracia Kapłani,

Prosząc o przyjęcie tego Zarządzenia, zwracam się z apelem o objęcie szczególnym zainteresowaniem oraz troską duszpasterską i charytatywną, w zbliżającym się okresie osób ubogich, samotnych i znajdujących się w jakiegokolwiek trudnej sytuacji, tak by wszyscy doświadczyli łask i nadziei płynących z przeżywania największych tajemnic wiary katolickiej.

Z serdecznymi życzeniami wielu sił i Bożych natchnień do podejmowania wzmożonych wysiłków duszpasterskich oraz przygotowania rodzinnych obchodów Wielkanocy, łączę pasterskie błogosławieństwo

+ Edward Dajczak
+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzesczyński

ks. W. Łukasz
ks. Waclaw Łukasz
Kancelarz Kurii

Koszalin, dn. 25.03.2021 r.
Znak: B23 – 5/21

Załączniki:

1. Wezwanie modlitwy powszechnej w Wielki Piątek (zatwierdzone przez Kongregację ds. Kultu Bożego).
2. Obrzęd błogosławieństwa pokarmów w poranek wielkanocny (dwie wersje).
3. Przypomnienie zasad przyjmowania Komunii św.
4. Formularz Mszy św. w czasie pandemii.
5. Infografiki.